

Tusagassiorfinnut nalunaarut Pressemeddelelse

2. oktober 2016

NUNA MED
Postbox 2031
3900 Nuuk
nunamed.org

Ilisimatusartut: Qarasaasiakkut nakorsiaritissut ima atussavarpur

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup immikkoortuini Qallunaallu Nunaanni immikkut ilisimasaqarfinni aalajangersimasuni attaveqatigiinermi qarasaasiakkut nakorsiaritissutit sakkutut pingaarutilitt atorneqalerneru qangangorpoq. Peqqinnissaq pillugu ataatsimeersuarnermi NUNA MED-imi maanna ingerlanneqartumi, sapaammi sammisat ilaanni qarasaasiakkut nakorsiaritissarnermut atatillugu Kalaallit Nunaanni Norgemilu misilittakkat siunissamilu periarfissat qitiutinneqarput.

Innuttaasut sumi najugaqarneq apeqqutaatinnagu peqqinnissaqarfimmit qaffasissumik pitsaassusilimmik sullinneqarsinnaanissaat, qarasaasiakkut nakorsiaritissinnaanikkut qulakkeerneqassaaq. Napparsimasunut kiffartuussinerup pitsaassusaata qaffannerata peqatigisaanik angalanermut aningaasartuutit annikillisinneqarnerisigut, nukiit napparsimasunik nakorsaanermut atorneqarsinnaangussapput. Tamannalu peqqinnissaqarfiup aqqissuussaanerata nutaamik pitsaanerulersitsisumillu eqqarsaatiginissaanut periarfissiivoq. Unammilligassat suussappat suullu maluginiagassaassappat?

Kalaallit Nunaanni Norgillu Avannaani ilisimatusarneq

" Kalaallit Nunaanni innuttaasut qarasaasiakkut nakorsiaritinneqarneq pitsaasut- peqqinnissaqarfimmullu attaveqarnermut - pingaartumik inoqarfinni annikitsuni nutaamik periarfissiinnaasutut isumaqarfigigaat, ilisimatusarnitta takutippaa. Peqqinnissaqarfimmi qarasaasiakkut nakorsiaritissarnerup allatut atorneqarsinnaanerata innuttaasunit isumannaatsutut misigineqarnissaa, sulisullu periuseq nutaaq atorlugu peqqinnissaqarfimmit sullinneqarsinnaaneq pillugu paasissutissanik ingerlatitseqqiisnaanissaat pingaaruteqarpoq", taama oqarpoq peqqissaasoq ineriartortitsinermik immikkut ilisimasaqartoq Lasse Overballe Nielsen - Hans J. Krebs peqatigalugu qarasaasiakkut nakorsiaritissarneq pillugu Kalaallit Nunaanni innuttaasut isumaannik misissuisimasoq. Ilisimatusaatigalugu misissuineq ilaatigut Aarhus-imi Ålborg-imi universitetit, Syddansk Universitet, Ilisimatusarfik nunarsuarlu tamakkerlugu ilisimatusarnermi attaveqatigiit ATRN suleqatigalugit ingerlanneqarpoq. Nakorsaanermut atatillugu immikkut ilisimasaqarfinnut sunut qarasaasiakkut nakorsiaritissinerup annertuumik pingaaruteqarnera pillugu apeqqummut tunngatillugu, Gunnar Hartvigsen University Hospital of North Norway- Norwegian Centre for eHealth Research-imeersup Norgip Avannaani qarasaasiakkut nakorsiaritissarnerup oqaluttuassartaanik misissuineq ingerlappaa. Taassuma ilaatigut qinngartaalluni assiliineq, aammik akuluiaaneq, tarnikkut nappaatit, ammiikkullu nappaatit qarasaasiakkut nakorsiaritissinermut ilaasariallitt imal. ilaasussatut tikkuarpai.

Kalaallit Nunaanni periuseq

Tarnimikkut ammiikkullu nappaatilinnik qarasaasiakkut nakorsiaritissineq Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqareerpoq. Tamatumani saniatigut isikkut sianiuteqarfitsigullu nappaatinut tunngasunut, nunaqarfiit illoqarfiillu akornanni napparsimasut pinasuagassat pilersaarutaasullu pillugit attaveqatigiinnerni, qarasaasiakkut nakorsiaritissisoqartarpoq.

" Isumatusaarneruppat qarasaasiakkut nakorsiaritissarpuq. immikkut ilisimasaqarfinni aammattaarli pinasuagassani, napparsimasoq nakorsarlunniit allamut angalanngikkaluarluni, napparsimasumik naliliviginnissinnaaneq nakorsaanerlu isumatusaarneruvoq. Innuttaasut sumi najugaqarneq apeqqutaatinnagu peqqinnissaqarfimmit sullinneqarnissamut assigiimmik periarfissinneqarnissaasa qulakkeernissaa qitiutinneqarpoq," taama oqarpoq nakorsat qullersaat Anne Marie Ulrik, immikkut ilisimasaqarfiit sapinggisamik amerlanerpaat qarasaasiakkut nakorsiarfiusinnaangornissaannik suliniuteqartoq.

Kalaallit Nunaanni qarasaasiakkut nakorsiaritissarneq ukiuni kingullerni siuararujussuarpoq immikkullu ilisimasaqarfiit ammiikkut, isikkut sianiuteqarfitsigullu nappaatinut tunngasut pilersinneqarsimallutik- kingullerli misiliutitut iluatsilluartumik ingerlanneqarluni. Immikkut ilisimasaqarfinni sulisut nakorsaanermut nakorsianullu ikiuuttussat ilinniartinneqarput. Tamatumani saniatigut isinut tunngatillugu atortorissaruit aningaasaliiffineqarnerisigut Kalaallit Nunaanni isimikkut nappaatillit ass. Qallunaat Nunaanni isimikkut nappaatilinnut sanilliullugit, pilertomerusumik isit nakorsaannut nakorsiarinnaangorput.

Paasissutissat sukumiinerusut pissarsiarinernerini attavissat:

Paasissutissanik allanik pissarsiarnermi aqqissuisut ilaannut ukuusunut attaveqartoqarsinnaavoq: Gert Mulvad oqarasuaat: 483253 / e-mail: gm@peqqik.gl imal. Suzanne Møller oqarasuaat 551328 / e-mail: sum@uni.gl

Tusagassiorfínnut nalunaarut Pressemeddelelse

Forskere: Sådan skal vi bruge telemedicinen

Telemedicin i Grønland har efterhånden længe været et centralt redskab i kommunikationen mellem sundhedsenheder i Grønland og udvalgte specialer i Danmark. En af søndagens temasessioner på den igangværende NUNA MED konference stiller skarpt på erfaringerne fra Grønland og Norge inden for telemedicin og på fremtidens perspektiver inden for området.

Med telemedicin kan man sikre alle borgere lige adgang til sundhedsydelse på højt fagligt niveau. Det giver en måde at frigive ressourcer til patientbehandlingen ved at mindske transportomkostningerne samtidig med at serviceniveauet over for patienterne højnes. Og det giver potentiale til at nytænke strukturen i sundhedssektoren til det bedre. Hvad er så udfordringerne, og hvor skal man være opmærksom?

Forskning fra Grønland og Nordnorge

"Vores forskning har vist at borgerne i Grønland er positivt indstillet over for brugen af telemedicin og mener, det kan skabe muligheden for en fornyet adgang til sundhedsvæsenet, specielt i de mindre samfund. Det er vigtigt, at borgerne føler sig sikre med de nye måder telemedicin kan anvendes på i sundhedsvæsenet, og at personalet er i stand til at formidle de nye måder sundhedsvæsenet kan tilgås," siger udviklingssygeplejerske Lasse Overballe Nielsen, som sammen med Hans J. Krebs har udført et feltstudie om borgernes syn på telemedicin i Grønland. Et studie lavet i samarbejde med bl.a. Aarhus, Ålborg og Syddansk Universitet, Ilisimatusarfik og det internationale forskningsnetværk ATTRN.

Spørgsmålet om, på hvilke medicinske fagområder telemedicinen spiller en betydelig rolle har Gunnar Hartvigsen fra Norwegian Centre for eHealth Research på University Hospital of North Norway beskæftiget sig med ud fra en historisk gennemgang af brugen af telemedicin i Nordnorge. Han peger bl.a. på radiologi, dialyse, psykiatri og dermatologi, som nogle af de områder, hvor man bør eller skal implementere telemedicin.

Modellen i Grønland

Netop områderne psykiatri og dermatologi er områder, hvor man allerede har implementeret telemedicinen i Grønland. Derudover anvender man telemedicin på øjenområdet, i neurologien og i kontakten mellem bygderne og sygehusene både til akutte og planlagte patienter

"Vi anvender telemedicinen, der hvor det giver mest mening. Det giver god mening indenfor specialeområderne og men også i akutte situationer, hvor patienterne kan blive vurderet og behandlet af lægerne, uden at hverken patient eller læge behøver at rejse. Fokus er på at sikre alle borgere lige adgang til sundhedsydelse," siger cheflæge Anne Marie Ulrik, som arbejder på at få så mange specialeområder som muligt introduceret til telemedicinen.

Telemedicinen i Grønland har taget et kvantespring de senere år, hvor der er etableret et telemedicinsk speciallægetilbud inden for hudsygdomme, øjensygdomme og neurologiske sygdomme, det sidste dog som et meget vellykket pilotprojekt. Der er uddannet personale inden for specialerne, der kan assistere speciallægerne og patienten. Der er desuden investeret udstyr til øjenundersøgelser, som betyder, at mange patienter i Grønland kan komme hurtigere til specialisten end man kan f.eks. i Danmark.

For yderligere spørgsmål kontakt da:

For yderligere oplysninger kontakt følgende medlemmer af arrangementsgruppen: Gert Mulvad på mobil: 483253 eller e-mail: gm@peqgik.gl eller Suzanne Møller på mobil 551328 eller e-mail: sum@uni.gl